

Sygn. akt III AUa 973/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Elżbieta Czaja (spr.)
Protokolant: Agnieszka Zdanowicz-Martyna	

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2015 r. w Lublinie

sprawy Marcina Józwicka

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego rolników

na skutek apelacji M. J.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 11 września 2014 r. sygn. akt VII U 1341/14

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III AUa 973/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 marca 2014 r. o nr (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził wobec M. J. ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego od 25 lutego 2012 r. do 22 marca 2012 r. oraz ustanie obowiązku opłacania składek w powyższym okresie.

W uzasadnieniu wskazano, że M. J. nie spełnił warunków podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w związku z zatrudnieniem poza rolnictwem we wskazanym wyżej okresie.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył M. J. domagając się zmiany zaskarżonej decyzji i stwierdzenia, że podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie. Twierdził, że wydana przez KRUS decyzja jest krzywdząca, a on nadal chce podlegać ubezpieczeniu rolniczemu tak, jak przez ostatnie 15 lat.

Wyrokiem z 11 września 2014 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących podstawach faktycznych i prawnych.

M. J. od 3 lutego 2003 r. podlegał ubezpieczeniom społecznym rolników jako domownik z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym. Po nabyciu gospodarstwa rolnego od 30 grudnia 2013 r. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy. Od 15 kwietnia 2014 r. prowadził działalność gospodarczą w formie podatku zryczałtowanego i złożył oświadczenie, że nadal chce podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników, opłacając z tego tytułu stosowną składkę.

Od 25 marca 2005 r. zaprzestał prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, pozostając w ubezpieczeniu rolniczym z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym. W dniu 7 marca 2013 r. wnioskodawca ponownie rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej, informując o tym KRUS, w związku z czym decyzją z dnia 11 marca 2013 r. stwierdzono spełnianie przez M. J. warunków do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników po podjęciu pozarolniczej działalności gospodarczej i wynikający z tego obowiązek opłacania w podwójnej wysokości składki podstawowej na ubezpieczenie społeczne rolników.

W dniu 20 marca 2014 r. do KRUS wpłynęła informacja z ZUS w L., że M. J. jako pracownik w okresie od 25 lutego 2012 r. do 2 marca 2012 r. podlegał u płatnika Usługi (...) ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu i chorobowemu, wypadkowemu oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu. M. J. o podjęciu tego zatrudnienia nie poinformował wcześniej KRUS. W firmie (...) wnioskodawca pracował jako kierowca, na podstawie umowy o pracę. Został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych w ZUS i opłacono z tego tytułu składki. Z pracy w firmie wnioskodawca zrezygnował po miesiącu ze względu na to, że pracodawca nie wypłacił mu całości wynagrodzenia.

Skutkiem powyższych wiadomości przez KRUS o okresie podlegania przez wnioskodawcę ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia pracowniczego zaskarżoną decyzją stwierdzono ustanie ubezpieczenia rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego od 25 lutego 2012 r. do 22 marca 2012 r. oraz ustanie w tym czasie obowiązku opłacania składek.

Sąd Okręgowy wskazał, że kolejną decyzją z tej samej daty, nieskarżoną przez wnioskodawcę, KRUS stwierdził ustanie ubezpieczenia rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego od 7 marca 2013r.

Aktualnie wnioskodawca nie prowadzi pozarolniczej działalności gospodarczej. Zawiesił jej wykonywanie z dniem 2 lipca 2014 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumentację zawartą w aktach ubezpieczeniowych oraz zeznania wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy wskazał, że odwołanie wnioskodawcy opierało się na zanegowaniu wyłączenia z ubezpieczenia rolniczego w sytuacji, gdy zatrudniający go pracodawca nie wypłacił mu prawidłowo wynagrodzenia za wykonaną pracę zgodnie z zawartą umową o pracę, wskutek czego wnioskodawca zaprzestał dalszego wykonywania zatrudnienia.

W ocenie Sądu Okręgowego okoliczność, że pracodawca nie wypłacił M. J. za wykonaną pracę umówionego wynagrodzenia, nie ma znaczenia dla niniejszej sprawy i prawidłowości wydanej decyzji przez KRUS. Zawarta przez wnioskodawcę umowa o pracę była ważna, na jej podstawie wnioskodawca świadczył przez określony czas pracę kierowcy, zaś z tytułu zawartej umowy o pracę płatnik zgłosił go do ubezpieczeń społecznych w ZUS.

Konsekwencją zawarcia umowy o pracę w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników jest wyłączenie z mocy ustawy z ubezpieczenia rolniczego. Zawarcie umowy o pracę powoduje, że płatnik ma obowiązek zgłosić go do ubezpieczeń społecznych, gdyż na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osoby fizyczne, które na obszarze RP są pracownikami podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym emerytalnym i rentowym a na podstawie art. 11 i 12 cytowanej ustawy ubezpieczeniom chorobowemu i wypadkowemu. Zgodnie art. 8 ust. 1 ustawy systemowej za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny, podlega z mocy ustawy ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu i dotyczy to także domownika rolnika. Przepisu tego nie stosuje się jednakże do osoby, która podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub ma ustalone prawo do emerytury lub renty (ust. 3). Na mocy art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy, ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy rolnik (domownik rolnika), którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny, jeżeli rolnik (domownik) ten nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu i nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty.

Skoro wnioskodawca z tytułu zawarcia i wykonywania z płatnikiem S. M. umowy o pracę w okresie od 25 lutego 2012 r. do 22 marca 2012 r. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w pełnym zakresie w ZUS, to jednocześnie w tym samym okresie nie może podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników, gdyż na przeszkodzie temu stoi treść wyżej wymienionych przepisów art. 16 ust. 1 i 3 oraz art. 7 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł M. J. podnosząc, że wyrok jest dla niego krzywdzący. Skarżący prowadzi bowiem w dalszym ciągu produkcję w postaci hodowli warzyw i kwiatów, w gospodarstwie o pow. 4 ha, które jest jego własnością. Podkreślił, że chce w dalszym ciągu podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i objęcie go ubezpieczeniem społecznym rolników i umożliwienie kontynuowania pozarolniczej działalności gospodarczej.

Na rozprawie apelacyjnej wyjaśnił, że obecnie nie prowadzi działalności gospodarczej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest zasadna, o ile zmierza do uchylecia zaskarżonego wyroku.

Stwierdzić bowiem należy, iż w obecnym stanie sprawy niemożliwe jest wydanie merytorycznego rozstrzygnięcia z uwagi na nierozpoznanie przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy.

W dniu 21 marca 2014 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał dwie decyzje, których adresatem był M. J. W decyzji nr (...) stwierdził ustanie wobec M. J. ubezpieczenia społecznego rolników od 25 lutego 2012 r. do 22 marca 2012 r. z uwagi na podleganie w powyższym okresie ubezpieczeniu społecznemu z tytułu umowy o pracę.

Natomiast decyzją o nr (...) stwierdzono ustanie względem M. J. ubezpieczenia społecznego rolników od 7 marca 2013 r. z uwagi na brak 3 - letniego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy przed datą rozpoczęcia działalności gospodarczej, co stanowi warunek podlega takiemu ubezpieczeniu w razie jednoczesnego prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

We wniesionym odwołaniu ubezpieczony jako numer zaskarżonej decyzji wskazał (...) Natomiast treść odwołania wskazuje na to, iż intencją skarżącego było zakwestionowanie przede wszystkim decyzji w przedmiocie wyłączenia go z ubezpieczenia społecznego rolników od 7 marca 2013 r., czyli decyzji o nr (...). Odwołujący się podkreślił bowiem, że w dalszym ciągu chce podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników („... płatnikiem KRUS jestem od 15 lat! Nadal

chcę być w KRUS” - k. 2 a.s.). W ocenie Sądu Apelacyjnego ubezpieczony skarżył zatem w odwołaniu obie decyzje z 21 marca 2014 r.

Podkreślić trzeba, że Sąd Okręgowy - widząc nieścisłość pomiędzy treścią odwołania i zgłaszanych tam żądań a oznaczeniem skarżonej decyzji przez ubezpieczonego w odwołaniu, jak również wobec przyjęcia przez pozwany organ, iż skarżona jest wyłącznie decyzja o nr (...). – winien był wyjaśnić w toku sprawy, którą - bądź które - decyzje odwołujący się w istocie skarży. Zauważyć przy tym należy, że w toku postępowania argumentacja ubezpieczonego nie zmieniła się, w dalszym ciągu domagał się przede wszystkim objęcia go ubezpieczeniem społecznym rolników w sytuacji prowadzenia przez niego działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy, rozpoznając sprawę, przyjął jednakże automatycznie, za organem rentowym, iż ubezpieczony skarży wyłącznie decyzję o nr (...). Toteż badał wyłącznie prawidłowość decyzji w przedmiocie ustania ubezpieczenia społecznego rolników za okres, w którym ubezpieczony zatrudniony był na podstawie umowy o pracę w przedsiębiorstwie transportowym. W konsekwencji zaskarżony wyrok z dnia 11 września dotyczy wyłącznie decyzji nr (...), stwierdzając bezzasadność odwołania ubezpieczonego w tym zakresie.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że Sąd pierwszej instancji nie orzekł co do istoty sprawy, tj. nie zbadał prawidłowości decyzji organu rentowego z dnia 21 marca 2014 r., nr (...), mocą której wyłączono M. J. z ubezpieczenia społecznego rolników od 7 marca 2013 r.

Powoduje to konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie, z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Okręgowy przeprowadzi postępowanie także w celu zbadania, czy zostały spełnione przesłanki do wyłączenia M. J. z ubezpieczenia społecznego rolników od 7 marca 2013 r.

Następnie oceni zasadność odwołania ubezpieczonego i wyda merytoryczne rozstrzygnięcie w sprawie.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny nie orzekł na zasadzie art. 108 § 2 k.p.c.